

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมเพื่อวางแผนยุทธศาสตร์การ
ท่องเที่ยวเชิงนิเวศเทือกเขาพระ – เขาสูง อำเภอหนองบัว จังหวัดนครสวรรค์ โดยการศึกษาปัญหา
การท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่เทือกเขาพระ – เขาสูง และนำปัญหามาเป็นข้อมูลในการวางแผนยุทธ
ศาสตร์การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินงานดังนี้

1. ขั้นตอนการวิจัย
2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
3. เครื่องมือที่ใช้การวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

ขั้นตอนการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนการวิจัย 2 ช่วง ดังนี้

ช่วงที่ 1. ศึกษาปัญหาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ของเทือกเขาพระ – เขาสูง

1. ศึกษาปัญหาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่ เทือกเขาพระ-เขาสูงจาก เอกสาร ตำรา
วารสาร สิ่งพิมพ์ และรายงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
2. สร้างแบบสำรวจปัญหาและพัฒนาแบบสำรวจปัญหาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ
3. นำแบบสำรวจปัญหา ไปจัดเก็บข้อมูลในพื้นที่เทือกเขาพระ-เขาสูง
4. วิเคราะห์ข้อมูลและนำข้อมูลให้กลุ่มตัวอย่างไปวางแผนยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวเชิง
นิเวศเทือกเขาพระ-เขาสูง

ช่วงที่ 2. การวางแผนยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวเชิงนิเวศเทือกเขาพระ-เขาสูง

ผู้วิจัยดำเนินการจัดเวทีประชาคมโดยเชิญกลุ่มตัวอย่างที่เจาะจงมาร่วมจัดทำแผน
ยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวเชิงนิเวศเทือกเขาพระ-เขาสูง ผู้วิจัย ได้นำปัญหาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่
ผ่านการวิเคราะห์ข้อมูล ให้กลุ่มตัวอย่างในการจัดเวทีประชาคมช่วยกันพิจารณากำหนดจุดอ่อน
จุดแข็ง ศักยภาพในการพัฒนา ผู้วิจัยได้จัดทำตัวอย่าง ลักษณะวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย ให้กลุ่ม
ตัวอย่างพิจารณาเพื่อกำหนด วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย และยุทธศาสตร์ ของพื้นที่รวมทั้งการนำ
ยุทธศาสตร์สู่การปฏิบัติ มีวัตถุประสงค์ ตัวชี้วัด และสิ่งที่ชุมชนท้องถิ่นจะต้องดำเนินการพัฒนา
พื้นที่เทือกเขาพระ-เขาสูง

ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้แบ่งเป็น 2 ช่วง

ช่วงที่ 1 การศึกษาปัญหาการท้องเที่ยวเชิงนิเวศเทือกเขาพระ-เขาสูง

ประชากร ที่จะนำมาเป็นกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาปัญหาการท้องเที่ยวเชิงนิเวศ ได้แก่ นักการเมืองท้องถิ่น ข้าราชการ ผู้ปกครองท้องที่ พระสงฆ์ ประชาคมตำบลและ นักท่องเที่ยว ที่มาเที่ยวระหว่างเดือน พฤษภาคม ถึงเดือน ตุลาคม 2547 รวมทั้งสิ้น 543 คนและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาปัญหาการวางแผนยุทธศาสตร์การท้องเที่ยวเชิงนิเวศเทือกเขาพระ-เขาสูงจำนวน 225 คนโดยประมาณขนาดจากตารางของ Krejcie & Morgan (พวงรัตน์ ทวีรัตน์ . 2540 : 303)

ช่วงที่ 2 การวางแผนยุทธศาสตร์การท้องเที่ยวเชิงนิเวศเทือกเขาพระ-เขาสูง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้วางแผนยุทธศาสตร์การท้องเที่ยวเชิงนิเวศ เทือกเขาพระ- เขาสูง อำเภอหนองบัว จังหวัดนครสวรรค์ กำหนดจากตัวแทน ภาคราชการ ภาคเอกชน ตัวแทนจาก องค์การปกครองท้องถิ่นและประชาคมตำบล หนองบัว ตำบลหนองกลับ และตำบลทุ่งทอง รวมทั้ง เจ้าคณะอำเภอหนองบัว จำนวน 45 คน เป็นกลุ่มเจาะจง โดยการจัดเวทีประชาคมโดยเทคนิค A-I-C

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ลักษณะเครื่องมือวิจัย

ลักษณะของเครื่องมือวิจัยที่ใช้ในครั้งนี้ จำแนกตามขั้นตอนของการวิจัยได้ดังนี้

ช่วงที่ 1. การศึกษาปัญหาการท้องเที่ยวเชิงนิเวศเทือกเขาพระ-เขาสูง

แบบสำรวจปัญหาการท้องเที่ยวเชิงนิเวศเทือกเขาพระ-เขาสูง อำเภอหนองบัว จังหวัดนครสวรรค์ เป็นแบบสำรวจชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับโดยแบ่งคำถามออกเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสำรวจปัญหา

ตอนที่ 2 ปัญหาการท้องเที่ยวเชิงนิเวศเทือกเขาพระ-เขาสูง จำนวน 20 คำถาม

ช่วงที่ 2. การวางแผนยุทธศาสตร์การท้องเที่ยวเชิงนิเวศเทือกเขาพระ-เขาสูง

จัดเวทีประชาคม ระดมความคิดในการวางแผนยุทธศาสตร์การท้องเที่ยวเชิงนิเวศ เทือกเขาพระ-เขาสูง อำเภอหนองบัว จังหวัดนครสวรรค์ โดยกระบวนการ A-I-C

2. การพัฒนาเครื่องมือวิจัย

ในการพัฒนาเครื่องมือวิจัย ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังต่อไปนี้

ช่วงที่ 1 การศึกษาปัญหาการท่องเทียวเชิงนิเวศ

2.1 ศึกษาเอกสาร ตำรา วารสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวางแผนยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวและ ปัญหาการท่องเทียวเชิงนิเวศ เพื่อนำเป็นข้อมูลในการสร้างแบบสำรวจปัญหา

2.2 การพัฒนาแบบสำรวจปัญหาการท่องเทียวเชิงนิเวศเป็นแบบสำรวจชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) แบ่งออกเป็น 5 ระดับ

2.3 สร้างแบบสำรวจปัญหาการวางแผนยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวเชิงนิเวศชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับจำนวน 20 คำถามโดยแปลความหมายของระดับปัญหาดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด . 2535 :100)

แบบสำรวจปัญหาดตามเกณฑ์ 5 ระดับ

5 หมายถึง ปัญหามากที่สุด

4 หมายถึง ปัญหามาก

3 หมายถึง ปัญหาปานกลาง

2 หมายถึง ปัญหาน้อย

1 หมายถึง ปัญหาน้อยที่สุด

หาค่าเฉลี่ยของแบบสำรวจปัญหาดังนี้

4.51 - 5.00 หมายถึง ระดับปัญหามากที่สุด

3.51 - 4.50 หมายถึง ระดับปัญหามาก

2.51 - 3.50 หมายถึง ระดับปัญหาปานกลาง

1.51 - 2.50 หมายถึง ระดับปัญหาน้อย

1.00 - 1.50 หมายถึง ระดับปัญหาน้อยที่สุด

2.4 นำแบบสำรวจปัญหาที่สร้างขึ้น เสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบความครอบคลุมของเนื้อหา ความถูกต้อง และความเหมาะสมในการใช้ภาษา จากนั้นนำแบบสำรวจปัญหามาปรับปรุงแก้ไข

2.5 นำแบบสำรวจปัญหาที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา ความถูกต้องและเหมาะสมของการใช้ภาษา ผู้เชี่ยวชาญ 5 คนคือ

(1) ศศ. เกษม ศรีเดิมา	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
(2) ศศ. บรรยงค์ บรรยงเมธ	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
(3) ศศ. ปรีชา สนธิรักษ์	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
(4) ศศ. ธนัส มีศรีสวัสดิ์	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
(5) นายนิเวศน์ คำรัตน์	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์

2.6 นำผลการประเมินของผู้เชี่ยวชาญมาหาความตรงเชิงประจักษ์ โดยวิธีหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Item Objective Congruence : IOC) โดยตั้งค่า IOC ตั้งแต่ 0.60 ขึ้นไป ผลการวิเคราะห์ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสำรวจปัญหาที่ใช้ได้ มีค่าตั้งแต่ 0.60 ขึ้นไป

2.7 จัดพิมพ์แบบสำรวจปัญหา จำนวน 20 ชุด เพื่อนำไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง (Try Out) ในพื้นที่ สวนรุกชาติ 100 ปีกรมป่าไม้ อำเภอไพศาลี จังหวัดนครสวรรค์ จำนวน 30 คน นำผลคะแนนมาหาความเที่ยง (Reliability) ของแบบสำรวจปัญหาการท่องเที่ยว โดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์ อัลฟา (α - Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) (ล้วน สายยศและอังคณา สายยศ. 2536 : 170) ได้ค่าความเที่ยงของแบบสำรวจปัญหา 0.80 ขึ้นไปจัดทำแบบสำรวจปัญหาฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้ในการสำรวจปัญหาเพื่อจัดเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง

ช่วงที่ 2 การวางแผนยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

แบบบันทึกการประชุมการจัดประชาคมในการวางแผนยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวเชิงนิเวศเทือกเขาพระ-เขาสูง อำเภอหนองบัว จังหวัดนครสวรรค์

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ช่วงที่ 1 การศึกษาปัญหาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลข้อมูล โดยทำหนังสือจากมหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ ถึงนายอำเภอหนองบัว เพื่อขอความอนุเคราะห์แจกจ่ายแบบสำรวจปัญหา เก็บและรวบรวมแบบสำรวจปัญหา จากกลุ่มตัวอย่าง และได้รับแบบสำรวจปัญหาคลับคืนมาเป็นฉบับที่สมบูรณ์จำนวน 225 ชุด

ช่วงที่ 2 การวางแผนยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลจากบันทึกการจัดเวทีประชาคมตามกระบวนการ A-I-C จำนวน 45 คน ซึ่งเป็นตัวแทนจากภาครัฐภาคเอกชนและภาคประชาชน ในการวางแผนยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวเชิงนิเวศเทือกเขาพระ-เขาสูง

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

1. การวิเคราะห์ข้อมูล

ช่วงที่ 1 การศึกษาปัญหาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ คอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS ในการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสำรวจปัญหาได้ใช้แบบสำรวจปัญหาตามเกณฑ์ 5 ระดับและหาค่าเฉลี่ยของแบบสำรวจดังนี้

แบบสำรวจปัญหาตามเกณฑ์ 5 ระดับ

5 หมายถึง ปัญหามากที่สุด

4 หมายถึง ปัญหามาก

3 หมายถึง ปัญหาปานกลาง

2 หมายถึง ปัญหาน้อย

1 หมายถึง ปัญหาน้อยที่สุด

ค่าเฉลี่ยของแบบสำรวจปัญหา

4.51 - 5.00 หมายถึง ระดับปัญหามากที่สุด

3.51 - 4.50 หมายถึง ระดับปัญหา

2.51 - 3.50 หมายถึง ระดับปัญหาปานกลาง

1.51 - 2.50 หมายถึง ระดับปัญหาน้อย

1.00 - 1.50 หมายถึง ระดับปัญหาน้อยที่สุด

(บุญชม ศรีสะอาด . 2535 :100)

ช่วงที่ 2 การวางแผนยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

ผู้วิจัยได้นำปัญหา การท่องเที่ยวเชิงนิเวศเทือกเขาพระ-เขาสูงให้กลุ่มตัวอย่าง
ดำเนินการจัดเวทีประชาคมตามกระบวนการ A-I-C เพื่อวางแผนยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ
เทือกเขาพระ-เขาสูง อำเภอหนองบัว จังหวัดนครสวรรค์

2. สถิติที่ใช้

สถิติพื้นฐาน ร้อยละ

ค่าเฉลี่ย (\bar{X})

ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)